

Sønderborg Fjernvarme vinder dobbelt slag i retten

Både Vestre Landsret og Højesteret har afgjort, at Sønderborg Fjernvarme ikke skal betale 121 millioner kroner ekstra i afgift for varme fra byens kraftvarmeværk.

RETSSAG

Af journalist Flemming Rasmussen,
Dansk Fjernvarme

En årelang tvist mellem de tre ejere af Sønderborg Kraftvarmeværk har fundet en afslutning i retssystemet.

Det skete med en dom fra Højesteret, der valgte at følge Vestre Landsret og frikende Sønderborg Fjernvarme i en retssag, der var rejst af de to andre ejere af kraftvarmeværket, Alssund Affald I/S og Sønderjyllands Højspændingsværk.

Dermed slog retssystemet fast, at det er uberettiget at afkræve Sønderborg Fjernvarme en ekstra-betaling for varme på 121 millioner kroner fra 1997 til 2004 og et tilsvarende beløb i de kommende år. Den afgørelse er der naturligvis tilfredshed med hos Sønderborg Fjernvarmes formand, Frede Thuesen.

- Vi er meget tilfredse med afgørelsen, som er klar både fra landsretten og Højesteret. Det viser, at vi har haft en meget klar kontrakt for kraftvarmeværket, som heller ikke har været problematisk i forhold til loven. Den pointe, synes jeg, er vigtig, siger han.

Sagen drejer sig om, hvor stor en andel de tre ejere hver især skal betale af kraftvarmeværkets udgifter til forskellige afgifter. Og sagens kerne har i høj grad været den kontrakt, parterne underskrev tilbage i 1993.

Kontrakten gjorde fjernvarmeselskabet, affaldsselskabet og el-selskabet til fælles ejere af byens nye affalds- og naturgasfyrede kraftvarmeværk.

Sønderborg Fjernvarme har været to gange i retten angående fjernvarmeselskabets andel i driften af byens store kraftvarmeværk. I både landsret og højesteret vandt fjernvarmeselskabet over de to andre parter i kraftvarmesværket. Foto: Flemming Rasmussen

En forudsætningskrivelse fra 1990 havde fastlagt, at byen skulle omlægges til kraftvarmeproduktion, og det var de tre parter gået sammen for at finde en god løsning på.

Siden gik der et par år med intense forhandlinger, der skulle fastlægge vilkårene for driften, herunder især hvordan udgifterne skulle fordeles imellem de tre parter. Men enige blev man altså i 1993, og et nyt bygningsværk ved Sønderborg begyndte så småt at tage form.

Den 1. maj 1996 begyndte lastbilerne med affald at ankomme i en lind strøm til kraftvarmeværket, der med sin markante stålkrop tydeligt kan ses af enhver, der krydser broen til Als.

fordelingsnøgle

Centralt i kontrakten er altså denne fordelingsnøgle, der fastlægger, hvordan kraftvarmeværkets driftsomkostninger skal fordeles mellem de tre parter:

Sønderjyllands Højspændingsværk, 50%, Sønderborg Fjernvarme, 44% og Alssund Affald I/S, 6%.

I sidste halvdel af 90'erne skete der flere forandringer på afgiftsområdet, og derfor følte Sønderjyllands Højspændingsværk og Alssund Affald I/S, at fjernvarmeselskabet burde betale en større del af disse afgifter.

De utilfredse selskaber valgte at tage sagen op i Vestre Landsret, der modtog sagsanlægget mod Sønderborg Fjernvarme den 20. december 2001.

Tre afgifter

I alt tre forskellige afgifter blev centrum for sagen. Det drejer sig om naturgasafgiften, CO₂-afgiften og affaldsvarmeafgiften. Groft skitseret mente sagsøgerne, at afgifterne ifølge loven kunne henføres til varmemeforbrugerne, og at fjernvarmesel-

skabet som følge heraf skulle betale kraftvarmeværkets omkostninger til disse afgifter. Altså: Fordelingsnøglen fungerede ikke.

En anden påstand var, at det er i strid med hvile-i-sig-selv princippet, at el- og affaldsselskabernes brugere skal betale for en afgift, som man mener vedrører fjernvarmeselskabet.

Fjernvarmeselskabet holdt derimod fast i, at det i loven alene er fastlagt, hvem der er afgiftspligtig i forhold til statskassen – i dette tilfælde kraftvarmeværket. Derfor skal værkets udgifter, også til afgifter, fordeles, som det er aftalt i kontrakten.

Det var begge retsindstandser enige i, og Sønderborg Fjernvarme blev derfor frifundet.

- Retssagens klare udfald har bevist, at der ingen steder i loven står, at udgiften skal tilfalde en bestemt slutbruger. Og når det ikke er tilfældet, gælder kontrakten, og i vores tilfælde var den også klar – fordelingsnøglen gælder, fastslår Frede Thuesen.

Udfaldet på de to opgør i retten blev altså 2-0 til fjernvarmeselskabet, og formand Frede Thuesen undrer sig over, at det overhovedet er kommet så vidt.

- Kontrakten har en klausul, der giver selskaberne ret til at genforhandle, hvis der er sket væsentlige ændringer. Den mulighed har man undladt at bruge, og i stedet er man gået til domstolene, konstaterer formanden, der ikke kan få øje på grundlaget for en retssag.

- Hovedsageligt er de afgiftsændringer, der blev indført, netop ændringer. En skyggeafgift på naturgas blev lagt om til en egentlig afgift – det ændrer intet i forhold til prisen. Det kan ikke give anledning til, at betalingen internt i kraftvarmeværket pludselig skal laves om, siger formanden om den afgift, der står for den klart største del af beløbet.

Affaldsvarmeafgiften

Hvad angår affaldsvarmeafgiften, mener de to sagsøgere, at den ville være tilfaldet fjernvarmen, hvis den havde været kendt da kontrakten blev indgået. Selskaberne vurderer, at det er mod lovens intentioner, at andre

end fjernvarmeselskabet skal betale for en afgift, som de mener, er til for at få folk til at spare på varmen. Retten holder sig dog kun til, at der i loven ikke står, hvem der skal betale.

Efter Frede Thuesens opfattelse er det lovens formål at være adfærdsgulerende for affald, og derfor mener han, det er rimeligt, at udgiften deles efter den generelle nøgle for omkostningsfordeling i kraftvarmeselskabet.

Fjernvarmeværkets modstandere i denne sag har desuden argumenteret for, at kontrakten for kraftvarmeværket reelt betyder, at el-forbrugerne og borgerne i de kommuner, der leverer affald til Alssund Affald, er med til at finansiere en lav fjernvarmepris for beboerne i Sønderborg by. Men den udlægning afviser Frede Thuesen.

- Kontrakten er god for alle. El-selskabet tjener på at få strømmen produceret på kraftvarmeværket, og alle de kommuner, der er med i Alssund Affald, har gavn af en lav affaldspris, fordi kraftvarmeværket kan aftage deres affald, siger han.

Kan blive en "Bilka-sag"

I en artikel i JyskeVestkysten oplyser Alssund Affald, at selskabet nu har inviteret en række folketingsmedlemmer til Sønderjylland i håb om, at de vil være med til at lave loven om. Og det er en melding, der forarger hos fjernvarmeselskabet.

- Vi har fået en klar afgørelse fra Højesteret, og nu forsøger man så at få den omstødt. Det svarer meget godt til Bilka-sagen fra Horsens, altså

hvis man ikke er tilfreds med loven, så forsøger man blot at lave den om. Jeg synes, det er mangel på respekt, både for loven og for os som partnere i et fælles selskab, siger Sønderborg Fjernvarmes direktør, Steffen Moe. Direktøren mener, at den side af sagen er med til at understrege, at det er vigtigt at beskytte varmebrugere.

- Kommunerne er mange gange stærkere rent politisk. Jeg synes, det tydeliggør vigtigheden af, at man er opmærksom på de ting, der beskytter fjernvarme, som eksempelvis substitutionsprincippet, siger han.

Genforhandling

Formand Frede Thuesen medgiver, at sagen nok ikke lige frem har gavnet forhandlingsklimaet parterne imellem. Men han fastholder samtidig, at fjernvarmeselskabet altid er parate til at snakke om tingene.

Senest i 2011 skal kontrakten genforhandles, men Frede Thuesen forventer, at de to partnere i selskabet vil invitere til genforhandling i løbet af året. Hans udgangspunkt er dog, at kontrakten ikke skal ændres.

- Min vurdering er, at kontrakten var blevet stort set, som den er, hvis vi havde skabt den i dag. Vi kendte jo allerede dengang i store træk til afgifterne, og vi vidste også lidt om, hvilken vej tingene ville gå. Men det er da klart, at de andre selskaber ønsker en forandring, og vi vil da lytte til de argumenter, de måtte komme med, siger formanden.

fr@danskjernvarme.dk

REGNESTYKKET

REGNESTYKKET

Afgifter betalt af kraftvarmeværket for 2004:

CO₂-afgift på 1,8 mio. kr., naturgasafgift på 16,2 mio. kr. og affaldsvarmeafgift på 5,4 mio. kr.

I alt: 23,4 mio. kr. Sønderborg Fjernvarme har betalt 44% = 10,3 mio. kr.

Alssund Affald I/S og Sønderjyllands Højspændingsværk vil have fjernvarmen til at betale yderligere 13 mio. kr.

Hvis Sønderborg Fjernvarme havde tabt, ville ændringen være gældende fra 1997. Konsekvensen havde således både været fremad- og bagudrettet. I alt en forøgelse af varmeprisen indtil i 2016 på cirka 250 mio. kr.